

YLEISTEN KONFLIKTIEN KÄSITTELEMINEN

Vaikka tarkoitus on hyvä, joskus konflikteja syntyy yhdessä toimivien ihmisten välille. Näillä yhteenotoilla on yleensä vain vähän tekemistä esimerkiksi uskontojen, kansallisuuksien tai kulttuurierojen kanssa – ne ovat vain osa ihmisenä olemista. Yhtä oikeaa tapaa käsitellä konflikteja ei ole olemassa. Rauhan tekijöiden on opetettava ja opetettava monia erilaisia vaihtoehtoja väkivallalle, kun konflikteja käsitellään.

MISTÄ HARJOITUKSESSA ON KYSE

- Kesto: koko oppitunti
- Oppilaat pohtivat mahdollisia ristiriitatilanteita, joita voi syntyä yhdessä toimivien ihmisten kesken.
- Oppilaat keskustelevat ryhmissä erilaisiin konfliktitilanteisiin liittyvistä perustarpeista ja laativat niiden pohjalta roolileikin.

HARJOITUKSEN TAVOITTEET

Tässä harjoituksessa oppilaat valitsevat oman tapansa ratkaista riita. Tavoitteena on oma kokemus siitä, miltä jokin näistä tavoista tuntuu. Harjoituksessa voidaan pitäytyä kaikille tutuissa arkipäiväisissä ongelmissa.

Pyydä oppilaita valitsemaan sellainen riidan ratkaisemiseksi tapa, joka ei ole heille tyyppilinen. Esimerkiksi henkilö, joka usein toimii sovittelijana, voisi tietoisesti valita vastustajan roolin jne. Harjoituksen tarkoituksena on lyhyen ja kontrolloidun kokemuksen kautta auttaa oppilaita ymmärtämään, miltä ristiriita tuntuu ja mistä se voi johtua.

HARJOITUKSEN KULKU:

Laita seinälle iso paperi, jolle kerätään yleisiä konflikteja, joita voi syntyä yhdessä toimivien ihmisten välillä (koulussa, työpaikalla, kavereiden kesken). Pyydä oppilaita nimeämään sellaisia ristiriitatilanteita ja kirjaa ne paperille. Esimerkiksi:

- Eroja persoonallisuuksissa
- Kielimuureja
- Ikäeroja
- Erilaiset energiatasot
- Erilaiset mielipiteet
- Käytännön haasteita

Laita myös iso valkoinen paperi seinälle, jonka otsikkona on “Erilaisia tapoja käsitellä yleisiä konflikteja”. Ideoi ja pohdi oppilaiden kanssa miten näitä konflikteja voisi käsitellä. Mahdollisia vastauksia:

- Molemmat osapuolet puhuvat asioista ja päättävät ratkaisusta joka miellyttää molempia.
- Molemmat osapuolet puhuvat asioista ja tekevät kompromissin.
- Konfliktin ulkopuolinen taho auttaa osapuolia puhumaan asioista ja saavuttamaan ratkaisun.
- Molemmat osapuolet sopivat antavansa asian kolmannen osapuolen päätettäväksi.
- Yksi osapuoli antaa myöten toiselle osapuolelle, välttääkseen vihaa ja väkivaltaa

Jos toinen osapuoli on selkeästi väärässä:

- Se osapuoli, joka on tehnyt väärin, pyytää anteeksi ja toinen osapuoli antaa anteeksi.
- Se osapuoli, joka on tehnyt väärin, maksaa vahingoista ja korjaa asiat.
- Molemmat osapuolet tekevät yhdessä töitä oikaistakseen tapahtuneen väärin.

Jaa oppilaat ryhmiin, esim. 3-4 henkilöä per ryhmä. Pyydä jokaista ryhmää suunnittelemaan ja valmistelemaan muutaman minuutin esitys jostain riitatilanteesta ja käyttämään yhtä ehdotetuista tavoista ratkaista se. Suunnitteluun voi antaa esim. 15 minuuttia aikaa.

Pyydä sen jälkeen yhtä ryhmää kerrallaan esittämään tai kertomaan tarinansa muille. Pyydä yleisöä vastaamaan ja antamaan palautetta tavasta, jota kyseinen ryhmä käytti riidan ratkaisemiseksi. Keskustelkaa siitä, mitä muita tapoja olisi voitu käyttää (noin 15min per ryhmä).

POHDITTAVAA HARJOITUKSEN JÄLKEEN:

Kun kaikki ryhmät ovat esittäneet työnsä, keskustelkaa erilaisten tapojen tehokkuudesta konfliktin ratkaisussa. Pyydä perusteluita ja mahdollisia esimerkkejä maailmalla tapahtuneista konflikteista ja niiden ratkaisuista. Lisäksi voit esittää oppilaille esimerkiksi seuraavia kysymyksiä:

- Mitä mieltä olet seuraavasta väittämästä: “Mistään ei ole sovittu ennen kuin kaikesta on sovittu.” Pyydä oppilaita perustelemaan kantansa, antamaan esimerkkejä mitä käytännössä voi tapahtua molemmissa tapauksissa, mikä mahdollisesti olisi parempi tapa ajatella jne.
- Mikä voi lisätä todennäköisyyttä, että jokin sopimus pitää? (Kuten se, että sopimuksen neuvotteluun ja ratkaisun löytämiseen osallistuvat kaikki tahot ja tasot, esimerkiksi myös naiset eikä ainoastaan johtotaso. Tai se, että kaikki ovat aidosti sitoutuneita ja heillä on aito halu saavuttaa sopimus jne.)

Lähde: Joy Pople ja Akiko Ikeno